

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in het Voortgezet Onderwijs

1.1. Definitie kindermishandeling

Er is een wettelijke verplichting voor scholen binnen Nederland om over een meldcode te beschikken hoe zij handelen wanneer er (mogelijk) sprake is van kindermishandeling.

Kindermishandeling is 'elke vorm van voor de minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen, ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.' Deze definitie is geformuleerd door het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK).

Het kan dus gaan om lichamelijke mishandeling, lichamelijke verwaarlozing, emotionele of psychische mishandeling, emotionele of psychische verwaarlozing of seksueel misbruik.

1.2. De Meldcode Kindermishandeling uiteen gezet in 5 stappen

Het Staring College heeft gekozen voor onderstaand model aan de hand van het aangereikte model van het Nederlands Jeugd Instituut (NJI). Het model bestaat uit 5 stappen.

1.2.1 Stap 1: in kaart brengen van signalen; de rol van mentor en zorgcoördinator

Vakdocenten en mentoren zien leerlingen veel. Daarbij kan het zijn dat er bij een leerling bepaald gedrag of uiterlijke kenmerken worden gesignaleerd waar een docent zich zorgen over kan maken. Vanuit het NJI worden de volgende signalen genoemd die o.a. kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling: plotselinge terugval in schoolprestaties, onverzorgd naar school, zonder lunch of ontbijt naar school, agressief of teruggetrokken gedrag en verwondingen. Daarnaast kunnen er natuurlijk ook zorgen zijn omdat een leerling bepaalde verhalen vertelt of ander gedrag vertoont wat opvallend is.

In eerste instantie gaat een mentor met de leerling in gesprek. Het kan natuurlijk ook zijn dat een leerling even niet lekker in zijn vel zit of dat er iets naars aan de hand is zonder dat er sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Wanneer de mentor niet zeker is hoe hij verder moet met de signalen, de leerling niet het gesprek met de mentor wil aangaan of wanneer er signalen lijken van kindermishandeling legt de mentor contact met de zorgcoördinator.

De zorgcoördinator heeft een gesprek met de leerling.

Stap 1a) Wanneer er geen sprake lijkt van huiselijk geweld dan neemt de zorgcoördinator na het gesprek met de leerling contact op met de ouder/verzorger om een terugkoppeling te geven van het gesprek en gemaakte afspraken.

Stap 1b) Wanneer de situatie van de leerling als zorgelijk wordt beschouwd (al dan niet vermoeden huiselijk geweld) worden ouders uitgenodigd op school voor een gesprek.

Stap 1c) Mochten er in eerste instantie signalen zijn van mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling dan kan een zorgcoördinator besluiten om, in het belang van de veiligheid van het kind, ouders in eerste instantie nog niet te informeren. De zorgcoördinator kan eerst externe collega's consulteren. Bijvoorbeeld het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK), Bureau jeugdzorg (BJZ), Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG), Centrum van Jeugd en Gezin (CJG) om zich te laten informeren over vervolgstappen alvorens ouders worden ingelicht en uitgenodigd voor een gesprek.

1.2.2 Stap 2: gesprek met de ouder

Het streven vanuit het Staring College is dat waar mogelijk ouders op de hoogte worden gesteld van gesprekken die plaatsvinden met leerlingen en om zorgen over leerlingen met ouders te delen. Op het moment dat een zorgcoördinator een ouder uitnodigt voor een gesprek om zorgen te delen die mogelijk betrekking hebben op kindermishandeling, zal hij dit gesprek samen met de mentor of afdelingsleider doen.

Tijdens dit gesprek zal het doel van het gesprek worden besproken, worden de waarnemingen vanuit school met ouders uitgewisseld en wordt de ouder uitgenodigd om hierop te reageren. Het kan zijn dat na het verhaal van ouders er heel iets anders aan de hand lijkt, zaken veel genuanceerder liggen of dat er mogelijk een hulpvraag ontstaat.

Daarna kan school reageren hoe zij de signalen (tot dan toe) interpreteren. De school zal een verslag maken van het gesprek. Bij een aantal zaken zal school altijd contact opnemen met het AMK.¹

1.2.3 Stap 3: wegen van het (mogelijke) geweld of de mishandeling

Op het moment dat de school het verhaal van de leerling en van ouders heeft gehoord, zal school aangeven aan ouders wat de volgende stappen zijn. Het kan zijn dat de zaak wordt gesloten of dat de zorgcoördinator het AMK consulterend raadpleegt en vraagt hun oordeel in deze te geven, zonder dat er sprake is van een zorgmelding. Risico's, aard en ernst van de situatie worden in overweging genomen en de zorgcoördinator deelt de verantwoordelijkheid met zowel externe professionals als interne medewerkers.

1.2.4 Stap 4: melding bij Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK)

Mocht het risico op huiselijk geweld niet voldoende kunnen worden uitgesloten, dan doet het Staring College een melding bij het AMK. Een medewerker kan dit nooit alleen beslissen en op persoonlijke titel een melding doen. Er heeft bij een melding altijd collegiale consultatie plaatsgevonden die wordt geïnitieerd door de zorgcoördinator. Zowel met externe partners; 'hoe schatten zij de risico's op mogelijk huiselijk geweld in? Wat adviseren zij de school aan vervolgstappen?' als intern overleg: zijn de collega's binnen de school het onderling eens met de stappen die het Staring College gaat nemen waarbij de veiligheid van de leerling altijd centraal staat?'. De zorgcoördinator zal kunnen kiezen om de leerling te bespreken binnen het Zorg Advies Team (ZAT). Ouders worden altijd geïnformeerd dat hun kind binnen het ZAT wordt besproken tenzij hiermee de veiligheid voor de leerling (mogelijk) in het geding komt.

1.2.5 Stap 5: beslissen om hulp te organiseren en/of te melden

Het Staring College zal geen melding doen bij het AMK zonder ouders op de hoogte te brengen, tenzij er kans bestaat dat de veiligheid van de leerling in het geding is. Wanneer een melding relevant lijkt, zal er contact worden gezocht met ouders en worden uitgelegd aan de hand van welke afwegingen de school een melding zal gaan doen. De zorgcoördinator kan ouders helpen met het organiseren van hulp door hen bijvoorbeeld door te verwijzen naar Bureau Jeugdzorg of andere relevante hulpverleningspartijen.

Wanneer de melding bij het AMK is gedaan, zal AMK de casemanager zijn. De zorgcoördinator monitort of ouders en leerling voldoende hulp krijgen zolang het onderzoek loopt. Bij een AMK melding zal het Staring College de leerling ook altijd signaleren in de verwijzindex.

¹ In geval van een vermoeden van (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis) of eergereleerd geweld neemt u met spoed contact op met het AMK. Leg het gesprek vast en laat het indien mogelijk ondertekenen door alle betrokkenen.

1.3 Verslaglegging bij vermoeden van huiselijk geweld

Bij vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld leggen medewerkers van school (docent, mentor, leerlingbegeleider, afdelingsleider of zorgcoördinator) verslag in Magister over het gesprek en de gemaakte afspraken. De volgende richtlijnen zullen dan worden gevolgd:

- Vermelding van datum, plaats, situatie en aanwezigen.
- Signalen die duidelijk maken welke zorgen wordt waargenomen
- Signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten.
- Contacten over deze signalen.
- Stappen die worden gezet (bijvoorbeeld: mentor heeft de zorg overgedragen na het gesprek met de leerling omdat hij zich zorgen maken n.a.v. de volgende concrete zorgsignalen...')
- Besluiten die worden genomen (bijvoorbeeld: de zorgcoördinator en mentor nodigen beide biologische ouders uit voor een gesprek)
- Vervolgaantekeningen over het verloop (bijvoorbeeld: e-mailwisselingen, telefonische contacten, nieuwe of afnemende zorgsignalen etc.).

Onderwerp	Kindermishandeling meldcode 2012-2013	
Datum	23 oktober 2012	
Kenmerk	4169.12	vervangt: n.v.t.
Verantwoordelijke	directie	
Vastgesteld	d.d.: 25 september 2012	door: DV
MR	instemming	d.d. 31 oktober 2012